

BUDAPESTI ÉPÍTŐ MESTEREK, KŐMŰVES-, KŐFARAGÓ- ÉS ÁCS MESTEREK
IPARTESTÜLETE

1907

KÖZLEMÉNYEK

1907

□ KIADJA AZ IPARTESTÜLET, BUDAPEST, VIII., NÉMET-UTCA 22 □

82. SZÁM SZERKESZTŐ: SZIKLAI ZSIGMOND ÉPÍTŐ MESTER

MÁJUS 5

Telefonunk 87—08.

**Tisztességes építőiparos szervezetlen iparossal,
gyárossal vagy szállítóval nem dolgoztat.**

**Segédeket csakis munkaközvetítőnk útján szabad
munkába állítani.** Helyisége az ipartestület házában van,
Német-utca 22. sz. a.

MEGHIVÓ.

A *Magyar Építőmesterek Egyesülete* néhai *Majorossy Géza* volt egyesületi elnöknek *Spányik Kornél* festőművész által festett arc-képét a f. hó 5-én, d. e. 11 órakor, saját helyiségében tartandó díszülés alkalmával fogja leleplezni. A *Majorossy Géza* érdemeit méltató beszédet *Báthory István* fogja tartani.

Ez ülésre ipartestületünk minden tagját meghívjuk és kérjük, hogy nagyérdemű elhunyt kartársunk emlékét tiszteljük meg azzal, hogy ott minél nagyobb számban megjelenünk.

MEGHIVÓ.

A *Magyar Építőmesterek Egyesületének választmánya* f. hó 16-án, csütörtökön, este 6 órakor ülést tart.

Az ülés tárgyai: Folyó ügyek. Indítványok.

A *Magyar Építőmesterek Egyesületének építőmesteri szakosztálya* 1907. május hó 16-án, csütörtökön, este 7 órakor ülést tart.

Tárgy: Az elszámoló szabályzat folytatólagos tárgyalása. Folyó ügyek. Indítványok.

Ülés után társasvacsera.

Figyelmeztetés.

A munkaévad kezdetével saját érdekükben következőkre figyelmeztetjük a t. tagokat: Csak olyan segédét szabad munkába fogadni, kinek könyvében az előbbi munkaadótól történt kilépés be van jegyezve. Az, hogy az utolsó bejegyzés az ipartestület által le van-e bélyegezve, vagy sem? mellékes, ez a lebélyegzés a belépéssel egyszerre történhetik meg.

Csakis a munkaadók munkaközvetítője által kiállított igazolvánnyal ellátott segédek alkalmazhatók. Az igazolványba a segéd munkába lépésének napja azonnal beirandó s az igazolvány 24 órán belül a közvetítőnek (Német-utca 22), a munkaadó aláírásával ellátva beküldendő; mert ellenkező esetben megtörténhetik, hogy az elbocsájtott, illetve kilépett segéd szombaton, vagy a következő hét elején azért nem kaphatna munkát, mert igazolványa nem elég jókor jutott vissza a közvetítőbe, azt pedig a békés munkálkodás elérhetése végett kizárt esetlegességgé kell tennünk.

A Magyar Építőmesterek Egyesületének építőmesteri szakosztálya f. hó 2-án, Sziklai Zsigmond elnöklésével ülést tartott.

A jegyzőkönyvet Pásztor Béla vezette.

Napirend előtt Marton Ákos szövé teszi, hogy a budapesti téglakartel az utóbbi napokban nem tesz eleget szállítási kötelezettségeinek és néha a harmadrészét sem szállítja a vállalt mennyiségnek. Kéri, hogy a szakosztály tegyen lépéseket, hogy ez a lehetetlen állapot sürgősen megszűnjék.

A szakosztály az *elnök, Kunfalvi, Mann, Kondor, Wirth és Berényi* felszólalása után és *Humayer* felvilágosító szavai után elhatározza, hogy a tagok — az ügyészszel történt megbeszélés után — körlevélben kioktatandók arra, hogy a kötlevelemben kikötött jogukat miképp óvják meg.

Ezután Marton Ákos ismerteti a *falazatok elszámolására* vonatkozó javaslatát. A szakosztály az előadott részt *Porzsolt, Ámon, Szalka, Marton és Graf* hozzászólása után némi módosítással elfogadja. A szakosztály az *elnöknek, Szuchy, Báthory, Marton és Székely* tagtársaknak köszönetét tolmácsolja az elszámoló szabályzatok előkészítéseért.

A Magyar Mérnök- és Építészegylet műépítési és középítési szakosztályai f. hó 21-én tartották meg együttes ülésüket, amelyen az elnökség az alapszabályok szerint újból volt megválasztandó. E szakosztályi ülés külső képe is már mutatta, hogy nem közönséges ülésről van szó. Mert nem kevesebb, mint 120 tag vett azon részt. Tehát oly számosan tüntettek a megválasztott új elnökség mellett, mint a leglátogatottabb közgyűlésen sem igen szoktak. Az egész ülés az ünnepesség jegyében folyt le, melynek emeléséhez nem kis mértékben járult azon körülmény, hogy ipartestületünk ama tagjai, kik egyuttal az egyletnek is tagjai, majdnem kivétel nélkül megjelentek.

Az ülés elnöki tisztét *Ney Béla* miniszteri tanácsos, a műépítési szakosztály lelépő elnöke, a nála szokott tapintattal és kollégialis szeretettel viselte, ki midőn a választás eredményét kihirdette, melynek értelmében a leadott 107 szavazat közül a műépítési szakosztály elnökéül *Nagy Virgil* műegyetemi tanár 105 szavazattal, annak jegyzőéül *Kabdebo Gyula* 100 szavazattal, míg a középítési szakosztály elnökéül *Jakabffy Ferenc* ipartestületünk elnöke, 106 szavazattal választatott meg, egynéhány meleg szóval bucsut vett kartársaitól, melyben jogosan reámutatott a szakosztályok eredménydús működésére, amely jellemzi elnökségének 3 évi ciklusát. A zajos tetszéssel fogadott beszéd után *Hauszmann Alajos* műegyetemi tanár, az egylet elnöke, a lelépő elnökség működését úgy az egylet, mint a szakosztályok nevében méltatva, indítványozta, hogy annak működéséért köszönetét nyilvánítsák és azt örök tanulságul jegyzőkönyvbe foglalják, amely indítványt a szakosztályok egyhangulag elfogadták. Miután még *Pucher István* a középítési szakosztály lelépő elnöke egynéhány szóval megköszönte a belé helyezett bizalmat, magáról minden érdemet elhárított és minden érdemet tisztán *Ney Bélának* tulajdonított, az elnöki tisztet az ujonnan megválasztott *Nagy Virgil* vette át. Megnyitó beszédében ígérte, hogy előde nyomdokaiba fog lépni és törekedni fog, hogy a szakosztály működése továbbra is oly mélyreható legyen, mint eddig. További törekvése lesz, hogy az építési kar ama sérelme, mely csak legutóbb is oly botrányos módon kezeltetett, mielőbb orvoslást nyerjen, valamint arra fog törekedni, hogy az építési pályázatok ügye minél előbb a kar érdekeinek szemmel tartása mellett rendeztessék. Egyben kérte a szakosztályokat, hogy működésében támogassák azzal is, hogy ne csak egyesekre hárítsák

át a munkát, hanem hogy a bizottságokban minél többen és az arra termettek vegyenek részt.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd befejezése után az elnöki tisztet átadta Jakabffy Ferenc elnöktársának, ki beszédében ama aggályainak adott kifejezést, hogy emez új tiszte folytán ipartestületünk ügyeit majd nem bírja úgy vezetni, mint eddig. Ha mégis elfogadta a választást, úgy azt azért tette, hogy állandósítsa az építész és építőmesteri kar együttműködését, amelynek szép példáját az építészek a közel múltban lezajlott kőműveskizárás alkalmából azzal mutatták, hogy építőmester kollégáikkal szolidaritást vállaltak és ezzel ügyünk sikeres befejezését nem kis mértékben elősegítették; hogy az építészek és építőmesterek hasonló érdekeiket; melyek sehogyan sincsenek ellentétben, együttes erővel istápolhassák. Egyebekben pedig elnöktársa programjához alig van még hozzáfűzni valója.

A nagy hatású és zajos tapssal honorált beszéd után a folyó ügyek tárgyalásába akartak fogni. De ekkor Sziklai Zsigmond indítványozta, hogy a szakosztályok a mai ünnepélyes tisztujtó ülés ünnepiességét emeljék azzal is, hogy egyéb tárgyakkal ne foglalkozzanak, amit a szakosztályok egyhangulag elfogadtak. Az ülés után a késő éjjelig tartó társasvacsora volt az egyesület helyiségeiben, ahol bővelkedő toasztokban a lefolyt ülés ünnepeltjeit tovább is ünnepelték.

Hieronymi Károly úrnak, kinek kereskedelmi miniszter korában I. Évkönyvünk megjelent, ezt az Évkönyvet felajánlottuk s az azóta megjelent II. és III. köteteket, valamint a Munkavezetők Könyvtárának eddig megjelent kötetait megküldöttük. Ezen figyelmet Hieronymi Károly úr ipartestületünk elnökéhez intézett következő levélben köszönte meg:

Budapest, 1907. április 26. Nagyságos Jakabffy Ferenc úrnak, a budapesti építőmesterek, kőműves-, kőfaragó- és ács mesterek ipartestülete elnökének Budapest.

Nagyságos elnök úr! Őszinte hálás köszönettel vettem a tisztelt ipartestületnek nagybecsű levelét, melyet f. évi április 16-án hozzám intézni és amelylyel az Évkönyv egy példányát és a Munkavezetők Könyvtárának eddig megjelent füzetait nekem megküldeni szives volt.

Élénk örömemnek akarok ezuttal kifejezést adni afelett, hogy a

tisztelt ipartestület a szakirodalom művelésére is kiterjesztette tevékenységét; mert meggyőződésem, hogy azon sok tekintetben káros viszonyok, melyek az ipar terén észlelhetők és melyeknek súlya alatt a tisztelt ipartestület tagjai szenvednek, csak a társulás útján és a szellemi tényezők igénybevételével orvosolhatók.

Fogadják ismételt köszönetemet szives figyelmükért és kartársi üdvözetemet, melylyel maradok a tisztelt ipartestület alázatos szolgálója *Hieronymi*.

A békéltetőbizottság sajnos, mult kedden f. hó 30-án tizedik esetben nem tarthatta meg gyűlését, mert annak munkástagjai nem jelentek meg. Az ipartörvény 176. §-a értelmében az iparosok és munkásaik közötti peres ügyekben mint elsőfokú bíróság a békéltetőbizottság ítélkezik, amelynek ítélete, tekintet nélkül az esetleg beadott fölebbezésre, végrehajtható. A munkások ez által gyorsabban kaptak ítéletet, mint a rendes bíróságnál. De ezzel nem elégedtek meg. E bizottság kevés formalitása is sok volt nekik és azért küzdöttek hosszú ideig a vegyes bizottság intézményének életbeléptetéséért, mely minden formalitás nélkül a panasz vétele után rögtön intézkedett, esetleg helyi szemlét is tartott és mégis alig 3-szor 24 óra alatt ítélkezett.

Kőműveseink, helyesebben mondva azok vezérei, ahogy a vegyes bizottságot alig másfél éves fennállása után annyira lejáratták, hogy az többé életképes nem leend, most a már rég bevált békéltetést teszik lehetetlenné azáltal, hogy a munkástagok közül vagy senki, vagy csak egy jelenik meg és így, miután alapszabály szerint legalább 2 munkaadó, illetve munkás tag jelenléte szükséges ahhoz, hogy ítéletek hozhatók legyenek, az elnöklő dr. Horváth János ipartestületi biztos mult kedden immár 10. esetben kénytelen volt konstatálni, hogy a munkaadók megjelentek, de a munkások nem; miért is erről jelentést fog tenni a kiküldő IV. ker. előljáróságnál, egyben a számos elintézésre váró ügyet a legközelebbi május hó 14-én tartandó ülésre halasztani volt kénytelen. Ezen békéltetőbizottság munkástagjai a munkások vezérei, kik ily módon képviselik munkástársaik érdekeit; ezen eljárásuk által sok munkás jogos követelése nem ítéltető meg, másrészt pedig, mint arról tudomásunk van, sok kőműves, kiknek munkába való visszavezettetése kéretett, heteken át nem tudnak munkához jutni, mert okmányaik a békéltetőbizottság előtt fekszenek.

KIMUTATÁS

az építőipari sztrájk, bojkott és munkázárlatok állásáról.

Helység	Szakma
Budapest	pala- és cserépfedő, ács
Arad	famunkás, szobafestő, mázoló
Békéscsaba	szobafestő, mázoló,
Csongrád	kőműves, ács
Debreczen	asztalos, festő, építőmunkások
Gödöllő	kőműves, asztalos
Gyöngyös	ács, szobafestő, bádogos, lakatos
Győr	asztalos
Jászberény	ács, kőműves,
Kaposvár	kőműves, ács, szobafestők
Kecskemét	kőműves, ács, bádogos
Kiskunhalas	kőműves
Kolozsvár	szobafestő
Komárom	asztalos, mázoló, szobafestő
Lugos	építőmunkások
Makó	kőműves és famunkások
Miskolc	ács, asztalos
Mohács	kőműves
Nagykanizsa	építőmunkások
Nagykároly	kőműves, mázoló, testő, ács, aszt.
Nyiregyháza	kőműves
Ócsanád	kőműves
Petrozsény	kőműves, ács
Pápa	kőműves
Pozsony	mázoló
Rákosszentmihály	kőműves
Sopron	kőműves
Szabadka	kőműves, kőfaragó
Soroksár	kőműves, asztalos, ács
Szatmár	kőműves, asztalos, ács, szobafestő
Szászrégen	asztalos
Szeged	kőműves, lakatos, ács, bádogos, festő, szobrász, kőfaragó
Szombathely	kőműves
Tapolca	kőműves, ács, lakatos, bádogos, festő
Tatatóváros	építőmunkások (kivéve ácsok)
Temesvár	kőművesek
Vác	kőműves
Zombor	asztalos
Zombolya	ács, kőműves

A következő helyeken szünt meg a sztrájk, bojkott vagy munkázárlat

Helység	Szakma
Keszthely	kőműves
Marosvásárhely	bádogos
Nyiregyháza	szobafestő